

Overweging 4e zondag door het jaar

Thema: Je bent op de goede weg

Lezingen: Sefanja 2,3; 3,12-13 en Matteüs 5,1-12a

Zondag 29 januari 2023 Marleen Kremers, geestelijk verzorger

Groot is het loon in de hemel. Dat zijn de woorden van Jezus als hij daar de menigte toespreekt.

Wat moeten we daar nu mee? Wij moderne mensen krijgen juist iedere keer te horen: leef in het hier en nu. Houd je niet bezig met wat er morgen gaat komen, of volgende week. Of wat er gisteren gebeurd is.

Maar richt je op dit moment, dit is het enige moment dat er is. Mindfulness noemen we dat. Hele cursusreeksen worden er over gehouden, boeken over geschreven en webinars mee gevuld. Alles moet hier en nu gebeuren en de rest moeten we zien los te laten.

Maar dan horen we de lezing uit Matteüs. Waarin Jezus het juist heeft over de toekomst.

Over het Rijk der Hemelen en over het loon dat we zullen ontvangen in de hemel. Daar zitten we niet op te wachten, wij willen het resultaat hier en nu zien! In ons leven hier op aarde. Als we iets goeds doen voor een ander willen we daar graag een teken van dankbaarheid voor terug. Als we iets geven dan hopen we stiekem dat we ook iets zullen ontvangen. Als we iets goeds hebben gedaan terwijl niemand keek, dan willen we het toch graag even vertellen aan iemand. Dat geeft dan net even een goed gevoel. Hetzelfde geldt voor onze ellende. Die willen we ook het liefst met iemand delen. Immers: gedeelde smart is halve smart.

Als ik hier aan het werk ben dan hoor ik ook veel smart om mij heen. Dat hoort helaas bij het ouder worden.

Hoe ouder je wordt, hoe meer je moet loslaten. Vrienden en familie om je heen overlijden. Medezusters en medebroeders vallen weg. Ik denk dan even aan br. Theo Derksen, die onlangs overleden is bij de broeders. Een groot gemis voor ons allemaal. Maar je moet soms ook afscheid nemen van dingen die je lichaam en geest niet meer kunnen. Zo was ik onlangs bij een mevrouw op bezoek die de diagnose alzheimer heeft gekregen. Er zijn momenten waarop het heel goed met haar gaat maar helaas ook veel momenten dat ze intens verdrietig is. En radeloos aan mij vraagt: wat moet ik nou doen? Kun jij mij helpen? Dan sta ik daar met lege handen en geen woorden om haar te troosten.

Misschien zou ik dan de woorden uit de eerste lezing kunnen gebruiken. Dat er een plek voor haar zal zijn, een schuilplaats bij de Heer. Dat ze daar haar toevlucht toe kan nemen en ze zich neer mag leggen in de weide, zonder dat ze zal worden opgeschrikt. Of de woorden van Jezus: Zalig ben je dat je nu zo lijdt en treurt. Want je zult getroost worden. Zalig ben je nu je geest je in de steek laat, maar wees niet bang want het Rijk der hemelen zal aan jou toebehoren. Groot zal je loon zijn in de hemel. Verheug je en juich want God zal jou nooit in de steek laten.

De mevrouw in kwestie kan er niet mee uit de voeten vrees ik. Zij heeft niet zoveel met de kerk. Maar ook voor fervente kerkgangers is dit niet een antwoord dat hen troost biedt. Steun vinden in je geloof terwijl je zelf ten onder gaat blijkt toch een hele zware opgave. Met mooie woorden en beloftes over loon in de hemel komen we er niet. We hebben meer nodig, we hebben elkaar nodig, de gemeenschap, vriendschap en steun. Een luisterend oor, een schouder om op te leunen, een helpende hand als we verdwaald zijn. De liefde van medemensen, de zorg van bekwame handen.

Gelukkig zie ik dat die liefdevolle zorg en nabijheid ook gevonden wordt en gegeven wordt. De lieve verzorgenden die hier in huis werken zijn letterlijk dag en nacht in de weer om zich te ontfermen over de hulpbehoevenden. De zorgzame vrouwen die in de huishouding werken zorgen met ijver dat de kamers netjes blijven maar zijn ook zeker niet te beroerd om te luisteren naar de mensen bij wie ze komen. Ook kantoorpersoneel en de mensen van de technische dienst maken tijd voor de bewoners. Hetzelfde geldt voor u, kerkbezoekers, die tijdens de koffie een praatje aanknopen met de vrouwen en mannen die hier wonen. Dat is heel waardevol en fijn voor de mensen. Sommigen van jullie doen zelfs vrijwilligerswerk hier. Soms denk ik bij mezelf: het is hier geen zorginstelling maar een liefdevolle familie die voor elkaar zorgt.

En toch, ondanks alle aandacht, liefde en zorg die er is, kunnen we het lijden niet tegenhouden en moeten we soms met lede ogen aanzien dat iemand worstelt en wij met lege handen staan. Misschien dat Jezus zich ook wel zo voelde, denk ik wel eens. Dat ook hij weleens met lege handen stond tussen alle armen, zieken en eenzame mensen. Met zijn boodschap wilde hij daar verandering in brengen. Hij kon ook niet iedereen helpen. Wie weet komt de toespraak van de zaligsprekingen daar ook wel vandaan.

Een enorme menigte van mensen, die hem vragen om steun en genezing. En Jezus die hen graag wil troosten. Voor allen die geen troost en genezing kunnen vinden in dit leven, belooft hij dan een fijne tijd na dit leven.

Het zou mij in ieder geval niet verbazen als het zo gegaan is. Want wat moet je zeggen tegen iemand die ontroostbaar is, die een ziekte heeft waar niemand iets aan kan doen? Zo zat ik daar ook met die mevrouw, met lege handen. Die huilend aan mij vroeg: wat moet ik nou doen, zeg jij mij nou eens wat ik moet doen. Ik bleef even stil, op zoek naar woorden. Allerlei dingen schoten door mijn hoofd, tot aan de zaligsprekingen toe. Ik besloot haar de waarheid te vertellen: dat ik met lege handen bij haar was. En dat ik met heel mijn hart wenste dat ik een antwoord voor haar had waarop al haar ellende voorbij zou zijn. Maar dat ik het niet heb. Daarop gaf ze mij een knuffel en zei: jij bent zo lief! Een kleine lach brak door op haar gezicht. Een klein sprankje hoop was geboren. En langzaam, al pratende, werd ze rustiger en hielden de tranen op met stromen. Haar pijn en verdriet verdwenen een beetje naar de achtergrond en we hadden het weer over de goede herinneringen aan vroeger. En ik dacht bij mezelf het is echt waar: gedeelde smart is halve smart. Ook al kan ik helemaal niets voor haar doen behalve een luisterend oor bieden en nabij zijn. Het was voor haar genoeg.

Wie weet hoe het leven er voor ons uit zal zien, morgen, over een jaar of over vijf jaar? Welke gebreken ons zullen treffen? En het is maar goed ook dat we dat niet weten. Wat dat betreft is leven in het hier en nu toch maar het beste denk ik, als dat lukt. Wie weet hoe het leven na de dood eruit zal zien?

Misschien hebben Sefanja en Jezus wel gelijk en komen we op een heerlijke plek terecht. Laten we het hopen.

Tot die tijd lijkt het mij vooral heel belangrijk om liefde te geven. Zoveel mogelijk liefde. Aan iedereen die we tegenkomen op ons levenspad. En elkaar nabij zijn, ook al hebben we geen woorden en staan we met lege handen. Dan brengen we toch een stukje van het Rijk der hemelen hier op aarde.